

ELŐSZÓ

Amikor a szerző vagy a szerkesztő egy kötet címében az 1. sorszámot adja meg, csupán reménykedhet abban, hogy valamikor eljön az ideje annak, hogy majd a 2.-re is sor kerüljön. Pontosán így esett, amikor 2000-ben az előző évi doktorandusz-konferencia szervezési költségeiből megmaradt összegből kiadtuk a *LingDok 1.-et*; azaz a *Nyelvészdoktoranduszok dolgozatai*-nak 14 cikket tartalmazó első kötetét. A sorozat és a csupán ígéretként létező 1. sorszám ezzel a második kötettel vált valóságossá: csak most hihetjük el, hogy egy remélhetőleg tovább élő kezdeményezést sikerült útjára indítanunk.

Bár igazi tudományos rangot képviselő doktori fokozatokat 1950, a magasabb szintű tudósképzésnek szovjet mintára a Tudományos Akadémiába való "koncentrálása" előtt is az egyetemek adtak ki, a szervezett doktori képzés csak tíz éve, 1993-ban indult meg: ekkor jött létre az a hároméves tanfolyamszerű oktatásra épülő rendszer, amelyben most már százas nagyságrendben végeztek doktoranduszok azon a négy egyetemen, ahol posztgraduális nyelvészeti képzés folyik.

Az akkori József Attila Tudományegyetem "Elméleti nyelvészet" doktori programja vállalkozott arra, hogy 1997-ben – pályázati pénzből – megszervezze az első országos konferenciát nyelvész-doktoranduszok számára, majd ennek a sikerén felbuzdulva – és többnyire további sikeres pályázatokra támaszkodva – minden évben további hasonló összejöveteleket rendezzen. Közben ugyan megváltozott előbb az egyetem neve az egyesítés következtében, azután a doktori programokat is összevontuk az új szabályoknak megfelelően, de a konferenciasorozatot szerencsére ezek a fejlemények nem veszélyeztették. Ma a szervezést a Szegedi Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskolája vállalja, mint intézmény, de valójában maguk a hallgatók végzik a munka oroszlánrészét – amint az a világ más tájain is szokás.

Konferenciáink a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően nyitva állnak a Magyarországon működő nyelvtudományi programok minden jelenlegi vagy volt hallgatója számára egészen addig, amíg meg nem védi értekezését. Most már rendszeresnek mondható a 35-40 közötti jelentkező, akiknek egyoldalas előadáskivonat (absztraktot) kell beküldeniük, és ezek alapján az adott szakterülethez értő felkért bírálók választják ki az előadókat. A IV. és V. "LingDokKonf"-on, azaz országos nyelvészdoktorandusz-konferencián 19, illetve 17 előadás hangzott el. Az előadások alapján további

válogatás után kértünk föl 16 szerzót az előadás írásos változatának elküldésére. Hogy a jelen kötet hét tanulmányt tartalmaz, annak csak kisebb részben oka a szigorú lektorálás. Több felkért szerző ugyanis vagy egyáltalán nem küldött dolgozatot, vagy lekészte a határidőket. De az itt képviselt tanulmányok viszonylag csekély számuk ellenére is nagy változatosságot mutatnak a fonológiától a szintaxisig, vagy a jelnyelvtől az ógörögig. Reményeink szerint kötetünk nemcsak a szerzők jogos büszkeségét táplálja, hanem érdekes olvasnivalóként szolgál a tágabb nyelvészközönségnek is. A válogatás különböző fázisaiban a szerzők sokat hasznosíthattak a számukra többnyire ismeretlen lektorok munkájából, akik azonban néhány esetben maguk kívánták a lektorált tanulmány szerzője előtt felfedni személyüket. Önzetlen munkájukért így "névtelenül" is fogadják köszönetünket.

Végül szeretném megköszönni az Oktatási Minisztériumnak a 2001. évi "Magyar Tudomány Napja" szegedi rendezvényeihez nyújtott támogatását, amely az V. LingDokKonf-ot tette lehetővé, továbbá a szervezés különböző fázisaiban közreműködő Egri Katalin rektori hivatali előadó, Tajti Jánosné dékáni hivatali előadó, valamint a konferenciák szervezésében nélkülözhetetlen Hatvani Csaba, Sággy Mária, Turcsán Gábor és Gécseg Zsuzsanna doktorandusz hallgatók segítségét. A kötetet Turcsán Gábor kezdte összeállítani, majd Gécseg Zsuzsanna vette át tőle és fejezte be a munkát Szécsényi Tibor tanársegéd és Zsigri Gyula docens segítségével. Mindannyiukat köszönet illeti önzetlen munkájukért.

2003. január

Kenesei István
A Szegedi Tudományegyetem
Nyelvtudományi Doktori Iskolájának
Vezetője